Monotoma bicolor Villa och Monotoma quadricollis Aubé (Monotomidae) är två skilda arter.

Monotoma bicolor Villa and *Monotoma quadricollis* Aubé (Monotomidae) are two different species.

GÖSTA GILLERFORS

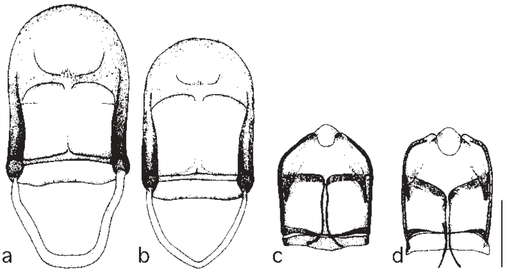
Släktet *Monotoma* innehåller ett antal ganska likartade svenska arter. De flesta påträffas i komposter och liknande miljöer, ett par arter är bundna till *Formica*-myrstackar. En av de vanligare kompostarterna har gått under namnet *bicolor*. Oscar Vorst, Utrecht (1999) har gjort en närmare granskning av arten och har kunnat konstaterat att det är fråga om två väl skilda arter, *bicolor* och *quadricollis*. *Monotoma bicolor* beskrevs av Villa 1835 och *quadricollis* av Aubé 1837, men den senare kom att gälla som en synonym till *bicolor.*

De båda arterna är förvillande lika varandra på de yttre karaktärerna och utan närmare granskning är de svåra att skilja åt. Skillnaderna består i borstens riktning på huvudet från ögats framkant till antennfästet, tinningens längd och pronotums framhörn. Men det är tydliga skillnader i genitaliernas utseende, både hos tegmen och aedeagus.

Borsten på huvudets sida från främre delen av ögat till antennfästet framåtriktade (Fig. 2a), tinning något kortare än halva ögats längd (Fig. 2a), pronotums framhörn svagt utstående (Fig. 2c), genitalier enligt Fig. 1a och 1b. .... *bicolor*

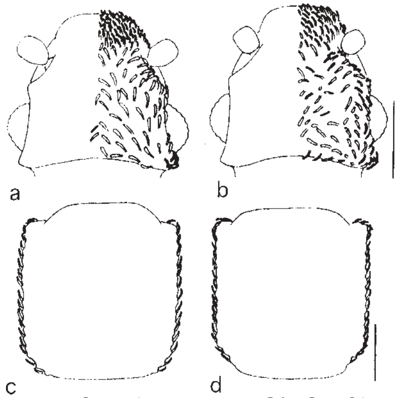
– Borsten på huvudets sida från främre delen av ögat till antennfästet bakåtriktade (Fig, 2b), tinning ungefär av ögats längd (Fig. 2b), pronotums framhörn tydligt utstående (Fig. 2d), genitalier enligt Fig. 1b och1d.................................... *quadricollis*

*Monotoma quadricolli*s tycks vara den vanligare arten i Sverige. Av mina 24 exx av ”*bicolor*” är endast ett ex. den äkta *bicolor* (Ha), de andra *quadricollis* (Sk, Ha, Sm, Öl, Go). I Alan Dufbergs samling finns endast *quadricollis* tagna i södra Sverige, 28 exx. (muntligen). Stig Lundberg har meddelat att han har *bicolor* från Up och Nb, *quadricollis* från Vg, Ög och Up.

Figur 1. Hanliga genitalier av ***Monotoma bicolor*** *a) tegmen, c) aedeagus och* ***M. quadricollis*** *b) tegmen, d) aedeagus. Skalstrecket är 0,1 mm. Efter Vorst (1999).*

Male genitalia of ***M. bicolor*** *a) tegmen, c) aedeagus och* ***M. quadricollis*** *b) tegmen, d) aedeagus. Scale 0.1 mm. After Vorst (1999).*

Figur 2. Huvud av a) ***Monotoma bicolor****, b)* ***M. quadricollis*** *och halssköld av c)* ***M. bicolor****, d)* ***M. quadricollis****. Skalstrecken är 0,2 mm. Efter Vorst (1999).*

Head of a) ***M. bicolor****, b)* ***M. quadricollis*** *and pronotom c)* ***M. bicolor****, d)* ***M. quadricollis****. Scale=0.2mm. After Vorst (1999).*

Referens

Vorst, O. 1999. *Monotoma quadricollis* Aubé, an overlooked species (Coleoptera: Monotomidae). – Koleopterologische Rundschau 69: 153- 156.

Gillerfors, G., Maskrosstigen 23, 432 36 Varberg. Sweden.